

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑ - ๒/๒๕๕๙

เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๕๘

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๘

วันที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ประเด็นวินิจฉัย ตามคำร้องทั้งสองมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๘๒ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ หรือไม่ และหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ หรือไม่

ความเห็น

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ได้จัดแจ้งการจัดตั้งพรรคเกษตรมหาชน ผู้ถูกร้อง เป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง รับจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคเกษตรมหาชน ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ต่อมาผู้ถูกร้องเปลี่ยนชื่อเป็นพรรคคนขอปลดหนี้ ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรคเกษตรมหาชน ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๖ เปลี่ยนชื่อเป็นพรรคไทเป็นไท ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคคนขอปลดหนี้ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ต่อมามีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยมาตรา ๑๓๕ บัญญัติให้พรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ พรรคผู้ถูกร้องเปลี่ยนชื่อเป็นพรรคไทยเป็นไท ตามประกาศนายทะเบียน พรรคการเมือง เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงชื่อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคไทยเป็นไท ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และเปลี่ยนชื่อเป็นพรรคคนขอปลดหนี้ ตามประกาศนายทะเบียน พรรคการเมือง เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงชื่อบังคับพรรคไทยเป็นไท ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้มีกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้ในการสนับสนุนพรรคการเมือง รวมถึง การดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองเป็นรายปี ซึ่งมาตรา ๘๒ บัญญัติให้พรรคการเมืองที่ได้รับ เงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในเรื่องการสนับสนุนพรรคการเมือง โดยรัฐและการใช้จ่ายของพรรคการเมือง พรรคการเมืองจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ พรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน เดือนมีนาคมของปีถัดไปโดยให้นำความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง ที่บัญญัติให้พรรคการเมืองใดที่ไม่ได้ ดำเนินการตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมือง รายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการยุบพรรคการเมือง นั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม และเมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้เป็นไป ตามมาตรา ๘๒ ให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาแล้วเห็นว่ามิเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง หรือไม่

ก่อนที่จะวินิจฉัยประเด็นนี้มีข้อต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ระหว่างที่คำร้องนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และฉบับที่ ๕๗ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ บัญญัติให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง ศาลทั้งหลาย คงมีอำนาจดำเนินการพิจารณา และพิพากษาอรรถคดี ตามบทกฎหมายและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ องค์กรอิสระและองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ในส่วนของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่องต่อไปโดยมิได้สะดุดลงจนกว่าจะมีกฎหมาย แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก ห้ามมิให้พรรคการเมืองที่มีอยู่แล้วดำเนินการประชุม หรือดำเนินการใด ๆ ในทางการเมือง และการดำเนินการเพื่อการจัดตั้งหรือจดทะเบียนพรรคการเมืองให้ระงับไว้เป็นการชั่วคราว รวมทั้งให้ระงับการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไว้ เป็นการชั่วคราวด้วย ในกรณีมีข้อสงสัยให้หาหรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ส่วนบรรดาคำร้อง สำนวน อรรถคดี หรือการใดที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของ คณะกรรมการการเลือกตั้งนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือศาล ก่อนวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง นายทะเบียนพรรคการเมืองและศาลยังคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและ วินิจฉัยต่อไป สำหรับคำร้องทั้งสองนี้เป็นการใดที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและ นายทะเบียนพรรคการเมืองก่อนวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามนัยของประกาศคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ฉบับที่ ๕๗ ดังนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยังคงมีอำนาจ ดำเนินการพิจารณาและวินิจฉัยต่อไปได้ ต่อมาวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ มีการประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติหรือคำสั่งของหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศหรือสั่งในระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ จนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีเข้ารับหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าจะประกาศหรือสั่งให้มีผลบังคับในทางรัฐธรรมนูญ ในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ ให้ประกาศหรือคำสั่ง ตลอดจนการปฏิบัติตามประกาศ หรือคำสั่งนั้น ไม่ว่าจะกระทำก่อนหรือหลังวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นประกาศหรือคำสั่งหรือ

การปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญและเป็นที่สุด และให้ประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก จึงเห็นได้ว่าคำร้องทั้งสองนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมืองก่อนวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีอำนาจดำเนินการต่อไปได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ และวรรคสอง บัญญัติให้การพิจารณาและการทำคำวินิจฉัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัยที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อวรรคหนึ่งหรือรัฐธรรมนูญนี้ กรณีตามคำร้องทั้งสอง ผู้ร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อผู้ร้อง จึงชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยกพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๘๒ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องทั้งสองรับฟังได้ว่า ผู้ร้องเห็นชอบอนุมัติแผนการดำเนินงานของพรรคผู้ถูกร้อง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐ โครงการ เป็นเงิน ๗๐๔,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนสี่พันบาทถ้วน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออนเงินให้แก่พรรคผู้ถูกร้อง ๔ งวด (๕ ครั้ง) ซึ่งพรรคผู้ถูกร้องได้รับเงินแล้ว

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้ร้องเห็นชอบอนุมัติแผนการดำเนินงานของพรรคผู้ถูกร้องประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๘ โครงการ เป็นเงิน ๖๗๔,๐๐๐ บาท (หกแสนเจ็ดหมื่นสี่พันบาทถ้วน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออนเงินให้แก่พรรคผู้ถูกร้อง ๔ งวด ซึ่งพรรคผู้ถูกร้องได้รับเงินแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ พรรคผู้ถูกร้องมิได้ส่งเอกสารหลักฐานของโครงการค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่ของพรรค จำนวน ๑๖,๕๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) และในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้จัดส่งเอกสารหลักฐานใบแจ้งค่าใช้จ่ายบริการของโครงการค่าเช่าอินเทอร์เน็ตของสำนักงานใหญ่ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๗,๐๘๐ บาท (เจ็ดพันแปดสิบบาทถ้วน) อีกทั้งมิได้ส่งคืนเงินคงเหลือพร้อมดอกเบี้ย จำนวน ๒๘๘,๕๘๔.๔๕ บาท (สองแสนแปดหมื่นแปดพันห้าร้อยแปดสิบบาทสี่สิบบาทสี่สตางค์) ตามที่ได้รายงานไว้ ผู้ร้องได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง กำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการแล้วแต่เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนด ผู้ถูกร้องก็มิได้ดำเนินการแต่อย่างใด เห็นว่า พรรคผู้ถูกร้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงโดยไม่มีเหตุอันสมควร การกระทำของพรรคผู้ถูกร้องจึงเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๘๒ มีเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ วรรคสอง

ประเด็นที่สอง ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค ต้องถูกตัดสิทธิตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่พรรคการเมืองต้องถูกยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืน มาตรา ๘๒ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไปจะจัดแจ้งการจัดตั้ง พรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้ง พรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ นั้น บทบัญญัติดังกล่าว มิได้ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญที่จะสั่งเป็นอย่างอื่น จึงต้องสั่งให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของ พรรคการเมืองที่ถูกยุบไปจะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป ดังนั้น ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จึงได้แก่ กรรมการบริหารพรรคตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการบริหารพรรคไทยเป็นไท ฉบับลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วม

ในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป

การที่ผู้ถูกร้องมีหนังสือที่ คปน ๐๐๑/๐๐๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ยืนยันขอให้ยุบพรรคคนขอปลดหนี้ โดยแจ้งว่าที่ประชุมใหญ่ของพรรคมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗ ให้ยกเลิกพรรคคนขอปลดหนี้และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคโดยไม่ตัดสิทธิกรรมการบริหารพรรคห้าปีเนื่องจากดำรงตำแหน่งครบวาระตามข้อบังคับพรรคเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นั้น เห็นว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติให้พรรคการเมืองย่อมเลิกได้โดยต้องมีเหตุตามข้อบังคับพรรคการเมือง เว้นแต่กรณีที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ดำเนินการยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง เมื่อพิจารณาข้อบังคับพรรคประกอบแล้วเห็นได้ว่า ข้อบังคับพรรคผู้ถูกร้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมืองเรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคไทเป็นไท ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ ข้อ ๙๕ กำหนดให้ “พรรคไทเป็นไทมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบเลิกตามกฎหมาย” กำหนดเหตุแห่งการเลิกพรรคไว้แต่เพียงการยุบเลิกตามกฎหมายเท่านั้น ดังนั้น มติที่ประชุมใหญ่ของพรรคเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗ จึงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) และข้อบังคับพรรค ข้อ ๙๕ จึงยกคำขอในส่วนนี้ ส่วนคำขอมีให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น เห็นว่าคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับและมติที่ประชุมใหญ่ของพรรคด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริตและต้องรับผิดชอบร่วมกันในมติและการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อบังคับพรรคการเมืองและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพรรคผู้ถูกร้องรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงและไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง จึงเป็นการปล่อยปละละเลยในหน้าที่ที่ต้องกระทำตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เมื่อพิจารณาเหตุสำคัญซึ่งมาจากการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ ที่ต้องมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ประกอบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว เห็นได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือ

กรรมการบริหารพรรคการเมืองปล่อยปละละเลย เมื่อทราบการกระทำที่ฝ่าฝืนดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้งหรือ
แก้ไขการกระทำดังกล่าวให้ถูกต้อง ศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมือง
และกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่มิคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ ผู้ที่จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
มีกำหนดเวลาห้าปี นับแต่วันที่มิคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้นได้แก่หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการ
บริหารพรรคผู้ถูกร้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ
บริหารพรรคไทยเป็นไท ฉบับลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔
ยกเว้นนายตรีสัลล์ จันทน์เทียนเดชา ที่ข้อเท็จจริงได้ความว่า ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคและ
สมาชิกพรรคไทยเป็นไทแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ก่อนที่พรรคการเมืองจะขอรับเงินสนับสนุน
จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นควรให้ยุบพรรคคนขอปลดหนี้ ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒ และให้
ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง
ขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง
ขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไปและให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของ
หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง
เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรค ฉบับลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ จำนวน
๔ คน และฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑๓ คน มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่มิคำสั่ง
ให้ยุบพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗
และมาตรา ๙๘

นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ